

Formalno in neformalno izobraževanje

Izobraževanje lahko v osnovi razdelimo na formalno in na neformalno izobraževanje. S formalnim izobraževanjem pridobimo javno veljavne izobrazbe, poklicno kvalifikacijo ali javno veljavno listino. Pri neformalnem izobraževanju pa gre za pridobivanje, razširjanje, obnavljanje, posodabljanje in poglobljanje znanja, kjer ni nujno, da se pridobljeno znanje dokazuje z javno veljavno listino.

Formalno izobraževanje

Formalno izobraževanje se odvija v institucijah za izobraževanje in usposabljanje in vodi do priznanih diplom in kvalifikacij.

Več o formalnem izobraževanju na spletni strani Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in šport: <http://www.mszs.si/slo/>

Neformalno izobraževanje

Vse več šol v svoje dejavnosti vključuje najrazličnejše nove metode, kot so projektno delo, delavnice, ekskurzije in podobno. Tovrstne aktivnosti omogočajo pridobivanje posameznih neformalnih znanj, vendar posameznik kljub temu v šolah še vedno ne more pridobiti dovolj socialnih veščin. Predvsem neformalno izobraževanje omogoča pridobivanje socialnih spretnosti. S socialnimi spretnostmi mislimo na medosebne spretnosti, in sicer spretnosti upravljanja ljudi, timsko delo, samozaupanje, disciplina, voditeljske sposobnosti, načrtovanje, projektno delo, organizacija, praktično reševanje problemov.

Termin vseživljenjsko učenje povežemo z neformalnim izobraževanje, saj le-to predstavlja vseživljenjsko učenje.

Uporabne povezave do ponudnikov neformalnega izobraževanja v Sloveniji na spletni strani Educata: www.educata.net

Pot do želene kariere je vedno bolj povezana z dodatnim izobraževanjem in usposabljanjem. Ne glede na to, ali gre za izobraževanje ali usposabljanje, je znanje tisto, ki predstavlja konkurenčno prednost. Lahko bi dejali, da ni več razlike med učenjem, delom in življenjem, vse troje je namreč postalo eno.

Druge uporabne povezave:

Zavod RS za zaposlovanje - <http://www.ess.gov.si/>

Pogoji za pridobitev republiške in Zoisove štipendije- <http://www.ess.gov.si/slo/predstavitev/informacije/kataloginjavnegaznacaja/2estipendije.htm>

Razpisi kadrovskih štipendij 2005/2006

<http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/Stipendije/RKS/rks.asp>

Izobraževalni sistem v evropskih državah -

http://www.eurydice.org/Documents/struct2/frameset_EN.html

Pridobivanje delovnih izkušenj

Možnosti pridobivanja delovnih izkušenj

- strokovna praksa,
- prostovoljno delo,
- delo na projektih,
- delo s pomočjo študentskega servisa,
- drugo.

Obstaja torej veliko možnosti pridobivanja delovnih izkušenj. Ne glede na to, s katero obliko dela si v času študija pridobivaš izkušnje, lahko pridobiš naslednje:

- vzpostavljaš stike z novimi ljudmi,
- pridobivaš nove delovne in druge izkušnje,
- spoznaš področje dela, ki je povezan s tvojim študijem,
- spoznaš različna podjetja,
- lažje povežeš teoretično pridobljeno znanje in prakso v podjetjih,
- naučiš se pomembnih veščin (pogajanje, vodenje sestankov...).

Pomembno:

Pomembno je, da pri delu ob študiju ne gledaš kratkoročno, pač pa je nujno, da razmišljaš dolgoročno. V času študija veliko študentov dela priložnostna dela, ki ne doprinesejo veliko k pridobivanju izkušenj s področja njihovega študija. Študent si sicer prisluži (željeni, potrebni) denar, vendar ne pridobi formalno priznanih delovnih izkušenj, povezanih s kariero. Zelo priporočljivo je, da že v času študija delaš takšno delo, ki je povezano s tvojo prihodnjo kariero. Udeležuj se tudi prostovoljnega dela (članstvo v klubih, društvih, svetih), ki ti omogočajo pridobivanje delovnih izkušenj in neformalnih znanj in veščin. S tem si ustvarjaš prednost pred vsemi tistimi, ki delovnih izkušenj in neformalnih znanj nimajo.

Tudi če delaš preko študentskega servisa, vedno zahtevaj od podjetja, da ti napišejo priporočilno pismo oziroma potrdilo, da si resnično delal v posamezni organizaciji in da napišejo tudi vrsto dela, ki si ga opravljal. To ti lahko zelo koristi pri iskanju nove zaposlitve.

Zavedaj se, da ni pomembno kaj znaš, ampak je pomembno, kaj znaš narediti!

Kaj iščejo podjetja pri novih sodelavcih?

Uspešna podjetja zaposlujejo ljudi, ki so pripravljeni in sposobni slediti viziji in poslanstvu podjetja, torej so sposobni stremeti k boljšemu poslovanju, dolgoročnemu razvoju in večji konkurenčnosti podjetja. Pomembno je, da so zaposleni sposobni združevati svoje osebne cilje s cilji podjetja. Uspešna podjetja torej iščejo visoko učinkovito delovno silo.

Kot osnovne značilnosti delodajalci zahtevajo

- da si sposoben/na opravljati delo, za katerega si se prijavil,
- da si vljuden/na
- in da je tvoj izgled ustrezen delovnemu mestu, za katerega kandidiraš.

Pomembno je, da čim bolj ustrezaš kriterijem, ki jih delodajalec upošteva pri presoji o zaposlitvi kandidata. Kriteriji so lastnosti, ki bi jih naj kandidat imel, da bi lahko zasedel določeno delovno mesto, zato razmisli in upoštevaj naslednje:

- samoiniciativnost,
- zanesljivost,
- samozavest,
- motivacija,
- sposobnost delati s sodelavci,
- pozitivna naravnost.

Poleg teh kriterijev upoštevaj tudi, da ima večje možnosti kandidat, ki:

- je sposoben delo opraviti kakovostno;
- lahko poveča svoj obseg dela;
- ima veliko delovnih izkušenj;
- pozna veliko ljudi;
- omogoča organizaciji, da ta pridobi več, kot pa vloži.

Uspešna podjetja se poleg usposobljenosti zaposlenih osredotočajo na naslednje lastnosti svojega kadra:

- sposobni so se učiti;
- med seboj so raznoliki;
- so v koraku s časom;
- so fleksibilni.

Kaj je dobro zate?

Dobro zate je, da uspešna podjetja iščejo mlade sodelavce, ki si jih skušajo že vnaprej zagotoviti. Podjetja si mlade sodelavce vnaprej zagotovijo z delnimi zaposlitvami, kot je delo preko študentskega servisa in poletna zaposlitev ter seveda s štipendiranjem.

Pomanjkanje izkušenj in praktičnega znanja v tem primeru podjetja kompenzirajo z možnostjo razvoja potenciala mladih v smeri, ki podjetju najbolj ustreza. Tovrstna podjetja želijo poleg strokovne usposobljenosti tudi motiviranost, ustvarjalnost, samoiniciativnost in prilagodljivost kadrov, se pravi sposobnost sprejemanja nenehnih izzivov in odgovornosti.

Uporabne povezave:

Mednarodni informacijski center za študente - <http://www.internationalstudent.com/>
 Zavod za razvoj mobilnosti mladih - <http://mladina.movit.si/>

Povezave na študentske servise v Sloveniji:

Študentski servis Maribor: <http://www.stud-serv-mb.si>
E-študentski servis: <http://www.studentski-servis.com>
Modri študentski servis: <http://www.studentski-servis.si>
Študentski servis Cmok: <http://www.eposlovalnica.com>
Koroški študentski servis: <http://www.koroskiservis.com>
Addeco študentski servis: <http://www.adecco.si>
Posavc: <http://www.posavc.si>
Študentski servis Celje: <http://www.studentski-celje.com>
M servis: <http://www.mservis.si>
Študentski servis Shark: <http://www.shark-on.net>
Študentek: <http://www.studentek.si>
Študentski servis center: <http://www.studentski-center.com>
Keš študentski servis: <http://www.nastop.si>
Kadis: <http://www.kadis.si>
Pikacom študentski servis: <http://www.stu-pikacom.net>
Ljubljanski študentski servis Zorko: <http://www.zorko.si>
Študent študentski servis: <http://www.web-servis.com>
Študentski servis Apel: <http://www.apel-servis.si>
Študentski servis Ergre: <http://www.ergre.com>
Študentski servis Ptuj: <http://www.cebelica.si>
Impos: <http://www.impos.si>
Študentski servis Študent: <http://www.student.si>
Terna: <http://www.Terna.si>
Študentski servis Deloholik: <http://www.deloholik.com>
Cifra: <http://www.cifra-rad.si>
Študentski servis Trbovlje: <http://www.servis-trbovlje.com>
Notoria: <http://www.notoria.si>
Luna študentski servis: <http://www.naluno.com>
Koprski študentski servis: <http://www.serving.si>
Help on net: <http://www.help-on.net>
Atama: <http://www.atama.si>
Ms servis: <http://www.msservis.si>
Mladinski servis Velenje: <http://www.ml-servis-velenje.si>
Mladinski servis Zamorc: <http://www.zamorc.si>
Mladinski servis Kranj: <http://www.ms-kranj.si>
Mladinski servis Murska Sobota: <http://www.mladinskiservis-ms.net>
Mladinski servis Radovljica: <http://www.ml-servis-radovljica.si>

Povzeto po naslednjih virih:

Delo, torek, 2.7.2002

Mojedelo.com, oktober 2004

Mojedelo.com, maj 2005

<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/zivljenjskeSituacijeStran.euprava?dogodek.id=12288>

http://www.zaposlitev.net/index.php?mode=podstran&id=3&clanek_kategorija=6&clanek=31